

Information till klaganden

om handläggningen efter att ett mål har kommunicerats

1. Regeringen underrättas om målet. Efter att preliminärt ha bedömt om ditt mål uppfyller förutsättningarna för att tas upp till prövning, har domstolen bestämt att regeringen ska underrättas om målet och ges tillfälle att komma in med ett skriftligt yttrande över målet i dess helhet eller ett eller flera av dina klagomål (i enlighet med regel 54 § 2 (b) i domstolens arbetsordning). Yttrandet ska omfatta dels frågan om målet kan tas upp till prövning och dels den aktuella sakfrågan. Om domstolen har beslutat att en del av målet ska kommuniceras och att återstoden inte ska tas upp till prövning, är handläggningen av det eller de klagomål som på detta sätt avisats avslutad och du ska inte komma in med fler inlagor gällande de avisade klagomålen. Om ett delbeslut inte har fattats, får du som bilaga till detta brev i stället en sammanställning av fakta i målet.

2. Gemensam bedömning av förutsättningarna för prövning och av sakfrågan. I de flesta mål är det lämpligt att vid ett och samma tillfälle bedöma om målet uppfyller förutsättningarna för att tas upp till prövning och, om så är fallet, avgöra sakfrågan (artikel 29 § 1 i konventionen och regel 54A i arbetsordningen). Om domstolen anser att ett mål uppfyller förutsättningarna för prövning och att det är klart för avgörande i sak, kan den omedelbart meddela dom (regel 54A § 2).

3. Skriftväxling angående förutsättningarna för prövning, sakfrågan och yrkande om skadestånd. Regeringen föreläggs normalt att yttra sig inom sexton veckor. När yttrandet kommit in skickas det till dig och du får möjlighet att inom sex veckor bemöta det skriftligen och eventuellt framställa krav på skadestånd enligt artikel 41 i konventionen. Om regeringen har getts tillstånd att yttra sig på det nationella språket, måste den förse domstolen med en översättning till engelska eller franska inom fyra veckor (regel 34 § 4 (a) i arbetsordningen). De nämnda tidsgränserna förlängs normalt inte.

Om du inte avser att utnyttja möjligheten att svara på regeringens yttrande och framställa yrkande om skadestånd, ska du upplysa domstolen om detta inom ovanstående sexveckorsfrist. Underlåtenhet att lämna denna upplysning kan leda till att domstolen anser att du inte längre har något intresse för målet och därför beslutar att avskriva detsamma från vidare handläggning (artikel 37 § 1 (a) i konventionen).

Ett yrkande om skadestånd ska framställas inom angiven tidsfrist. Det ska också specificeras, med belopp för varje delyrkande, och styrkas med kvitton och andra relevanta dokument. Om inte dessa krav uppfylls, kan domstolen besluta att ogilla yrkandet helt eller delvis (regel 60 i arbetsordningen). Detta gäller även om du på ett tidigare stadium har angett att du begär skadestånd.

Domstolen beviljar i vart fall skadestånd endast i den utsträckning den anser att det är berättigat. Domstolen kan bevilja skadestånd för följande tre kategorier: (1) ekonomisk skada, det vill säga materiella förluster som uppkommit som en direkt följd av den påstådda kränkningen av konventionen, (2) icke-ekonomisk skada, m.a.o. det lidande som orsakats av kränkningen, och (3) kostnader som uppstått på grund av åtgärder vidtagna för att förebygga eller avhjälpa kränkningen, dels inom det nationella rättssystemet och dels i förfarandet i Strasbourg. Dessa kostnader, som måste specificeras, ersätts endast under förutsättning att domstolen finner dem skäliga och nödvändiga. När du begär skadestånd ska du bifoga kvitton och andra dokument som visar att du faktiskt haft de aktuella kostnaderna. Regeringen får därefter tillfälle att svara på ditt skadeståndsyrkande och, om så anses lämpligt, komma in med ett kompletterande yttrande gällande själva målet. För att underlätta hanteringen ombeds du inkomma med samtliga yttranden,

inklusive bilagor, i normalt A4-format med numrerade sidor som inte är häftade, klistrade eller på annat sätt i hopfästade. Skicka inte originalhandlingar till domstolen.

4. Inlagor som kommer in för sent eller som inte begärts av domstolen. Om en inlaga skickas efter att en tidsfrist gått ut och en förlängning av fristen inte begärts dessförinnan, kommer inlagan normalt inte att inkluderas i det aktmaterial som beaktas av domstolen (regel 38 § 1 i arbetsordningen). Detta hindrar dock inte att du på eget initiativ informerar domstolen om viktiga händelser rörande målet och kommer in med ytterligare beslut av betydelse från de nationella myndigheterna.

5. Förlikning. Regeringen uppmanas också att ange sin inställning till en förlikning i målet samt, om den har ett förslag till förlikning, komma in med detta (regel 62 i arbetsordningen). Samma upplysningar kommer att begäras av dig när du får del av regeringens yttrande. Förlikningsförhandlingar är hemliga. Varje förslag eller yttrande vad gäller förlikning ska därför lämnas i ett separat dokument. Ingen hänvisning till förlikningsförhandlingarna får göras i yttranden som gäller huvudförbandet (regel 62 § 2).

6. Ensidig förklaring. Om förlikningsförhandlingar inte ger något resultat, har regeringen i princip möjlighet att avge en ensidig förklaring (*unilateral declaration*). I undantagsfall kan regeringen ges tillstånd att avge en sådan förklaring i repetitiva mål utan att förlikningsförhandlingar inletts. Om regeringen avger en ensidig förklaring, beslutar domstolen, i enlighet med konventionens artikel 37, om det är befogat att fortsätta prövningen av klagomålet. Om klaganden accepterar den ensidiga förklaringen, behandlar domstolen målet i enlighet med reglerna för förlikningar.

7. Språk. I detta skede av förfarandet ska i regel all skriftväxling från dig eller ditt ombud ske på något av domstolens officiella språk, det vill säga engelska eller franska. Domstolen kan dock på begäran ge tillstånd till fortsatt användning av en konventionsstats officiella språk (regel 34 § 3 i domstolens arbetsordning).

8. Juridiskt biträde och rättshjälp. Från och med nu ska du företrädas av ett juridiskt ombud om inte domstolen beslutar annat (regel 36 §§ 2 och 4 i arbetsordningen). Om du har svårt att finna ett ombud, kan advokatsamfundet eller någon av dess lokalavdelningar eventuellt hjälpa till. Om du inte har råd att betala för ett ombud, har du möjlighet att söka rättshjälp från domstolens rättshjälpsprogram (regel 105 och följande i arbetsordningen). Rättshjälp beviljas dock vanligen endast i de mål som innehåller komplicerade rätts- eller bevisfrågor och inte i mål av repetitiv natur¹. Det ska också nämnas att rättshjälpen som ges av domstolen består av en klumpsumma, som ska ses som ett bidrag till de sammanlagda kostnaderna för juridiskt biträde. Slutligen, ett beslut av domstolen att bevilja rättshjälp innebär inte att domstolen kommer att utse ett ombud till dig. Det är klagandens ansvar att finna och välja ett ombud.

9. Medverkan av en annan konventionsstat. Om du är medborgare i en annan konventionsstat än svarandestaten, ges regeringen i den förstnämnda staten möjlighet att delta i förfarandet (artikel 36 § 1 i konventionen och regel 44 i arbetsordningen). I så fall kommer du att få del av statens svar.

¹ Repetitiva mål är i synnerhet de som gäller rättegångsförfarandets längd och underlåtenhet att verkställa domar (Moldavien, Ryssland och Ukraina) samt vissa typer av mål angående expropriation (Turkiet).